

MĖSA / MEAT

2007 metų rugpjūtį prasidėjęs staigus maisto produktų kainų kilimas neaplenkė ir mėsos, nors gyvulių supirkimo kainos tik metų pabaigoje pasiekė 2006-ųjų lygį. Tad kaltinti gyvulių augintojus mėsos produktų kainų augimu nėra pagrindo. Labai aiškiai 2007 metų kainų kitimą, palyginti su 2006-aisiais, iliustruoja pateikti ŽŪMPRIŠ ir Statistikos departamento duomenys (1 lentelė).

1 lentelė / Table 1

Galvijų ir kiaulių supirkimo, mėsos produktų didmeninių ir mažmeninių kainų indeksai 2007 metais (2006 m. = 100 proc.)

*The indices of purchase prices of cattle and pigs and of wholesale and retail prices
of meat products in 2007 (2006 = 100%)*

Kainos / mėnesiai Prices / months	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Galvijų supirkimo kaina Cattle, purchase price	-10,8	-15,3	-15,1	-15,7	-14,4	-14,1	-7,8	-0,9	-8,5	2,6	8,0	17,0
Kiaulių supirkimo kaina Pigs, purchase price	-10,9	-8,1	-3,4	-5,9	-0,7	-9,3	-4,2	-4,4	-4,5	7,2	8,9	14,8
Mėsos ir jos produktų didmeninė kaina Meat and meat prod- ucts, wholesale price	0,2	0,3	1,6	2,0	2,9	1,7	3,1	5,0	5,1	7,4	8,1	11,5
Mėsos ir jos produktų mažmeninė kaina Meat and meat prod- ucts, retail price	4,8	4,6	4,5	5,8	5,8	6,0	7,9	8,9	9,9	11,7	10,9	11,8

Labiausiai didėjo mažmeninės, kiek mažiau – didmeninės kainos. Nors mažmeninėje prekyboje kainos augo, gyvulių supirkimo tempai išliko nepakitę – supirkta 7 proc. daugiau nei pernai. Mėsos ir mėsos produktų vietinėje rinkoje per 2007 metus parduota net daugiau nei 2006-aisiais. Ypač išaugo paukštienos pardavimas (apie 40 proc.), nors jų mažmeninės kainos didėjo labiausiai.

Per 2007 metus mėsos eksportas išaugo net 36,4 proc., o gyvų gyvulių – veršelių ir kiaulių eksportas sudarė 31 proc. viso eksporto. Augo ir importo apimtys, tačiau mėsos užsienio prekybos balansas išliko teigiamas (2 lentelė).

JAUTIENA / BEEF

Vidaus rinka. Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (ŽŪIKVC) duomenimis, Lietuvoje 2008 m. sausio 1 d. buvo auginama 771,3 tūkst. galvijų, iš jų 395,9 tūkst. karvių. Per metus galvijų banda sumažėjo 10 proc., o karvių – 6 proc.

Gyvulių ir paukščių eksportas bei importas 2006 ir 2007 metais, tūkst. Lt
Exports and imports of livestock and poultry in 2006 and 2007, thou. Lt

Mėsos rūšis / Kind of meat	Eksportas / Exports			Importas / Imports		
	2006	2007	%	2006	2007	%
Jautiena / Beef	189,5	250,3	132,1	22,4	31,2	139,3
Kiauliena / Pork	16,4	27,5	167,7	163,9	257,4	157,0
Paukštiena / Poultry meat	83,0	111,0	133,7	94,4	137,4	145,6
Produktai iš mėsos / Meat products	43,9	55,8	127,1	70,9	96,9	136,7
Gyvi gyvuliai / Live animals	141,4	202,0	142,9	47,3	61,2	129,4
Iš viso / Total	474,2	646,6	136,4	398,9	584,1	146,4

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Per 2007 metus galvijų supirkta 20 proc. daugiau nei 2006-aisiais. Daugiausia supirkta bulių (46 proc.) ir karvių (36 proc.). Galvijų skerdenų kokybė išlieka žema. Per 2007 metų sausio–lapkričio mėnesius tik 8,4 proc. skerdenų buvo E, U ir R raumeningumo kategorijų, o žemiausios P raumeningumo kategorijos – 44,9 proc.

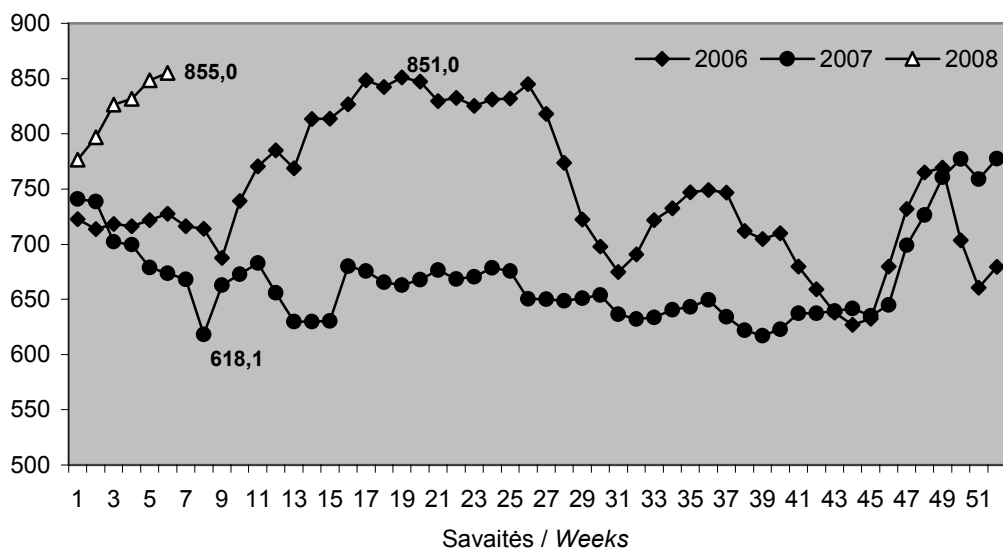
Galvijų supirkimo kainos Lietuvoje dar gerokai atsiliko nuo ES šalių vidurkio, tačiau 2008 metų pradžioje dėl galvijų stygiaus jos pradėjo didėti ir pasiekė Lenkijos lygį (3 lentelė). 2008 metų sausį galvijų supirkta 16 proc. mažiau, iš jų telyčių – 37 proc., karvių – 30 proc. mažiau.

Galvijų supirkimo kainos Lietuvoje, ES ir Lenkijoje 2008 metų 6-ąją savaitę
Cattle purchase prices in Lithuania, EU and Poland in the 6th week of 2008

Galvijų rūšis Kind of cattle	Kaina / Price, Lt/100 kg			Lietuva, palyginti su ES/Lenkija, proc. Lithuania compared to EU/Poland, %
	Lietuvoje Lithuania	ES / EU	Lenkijoje Poland	
Jauni buliai (vidutiniškai) Young bulls (average)	857,7	1128,4	851,8	76/101
Jauni buliai (R3) / Young bulls	826,9	1104,9	874,9	75/95
Jauni buliai (O2) / Young bulls	860,4	954,0	826,9	90/104
Karvės (vidutiniškai) Cows (average)	606,3	794,1	680,5	76/89
Karvės (P2) / Cows	597,3	645,6	600,8	93/99
Telyčios (vidutiniškai) Heifers (average)	748,9	1110,4	753,1	67/99
Telyčios (O3) / Heifers	720,3	883,6	709,6	82/102

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

2007 metais jaunų bulių vidutinė supirkimo kaina Lietuvoje (668 Lt/100 kg) buvo 10 proc. mažesnė negu 2006-aisiais. Tik 2007 metų lapkričio viduryje ji pradėjo didėti ir 2008-ųjų vasario pradžioje pasiekė aukščiausią lygį per pastaruosius trejus metus. Ji (855 Lt/100 kg) buvo 27 proc. didesnė nei tuo pačiu metu 2007-aisiais ir 17 proc. – nei 2006-aisiais (1 pav.). 2008 metų vasario pradžioje (6-ąją savaitę) didžiausios O2 klasės jaunų bulių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1325 Lt/100 kg), Maltoje (1237 Lt/100 kg) ir Portugalijoje (1144 Lt/100 kg), mažiausios – Rumunijoje (652 Lt/100 kg), Latvijoje (693 Lt/100 kg) ir Estijoje (702 Lt/100 kg).

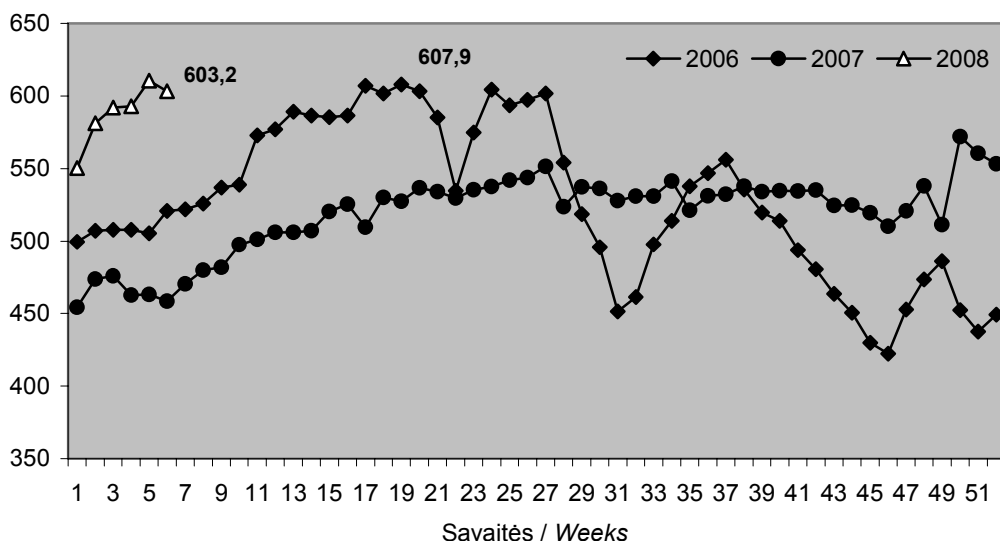
1 pav. Jaunų bulių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg

Figure 1. Purchase prices of young bull carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

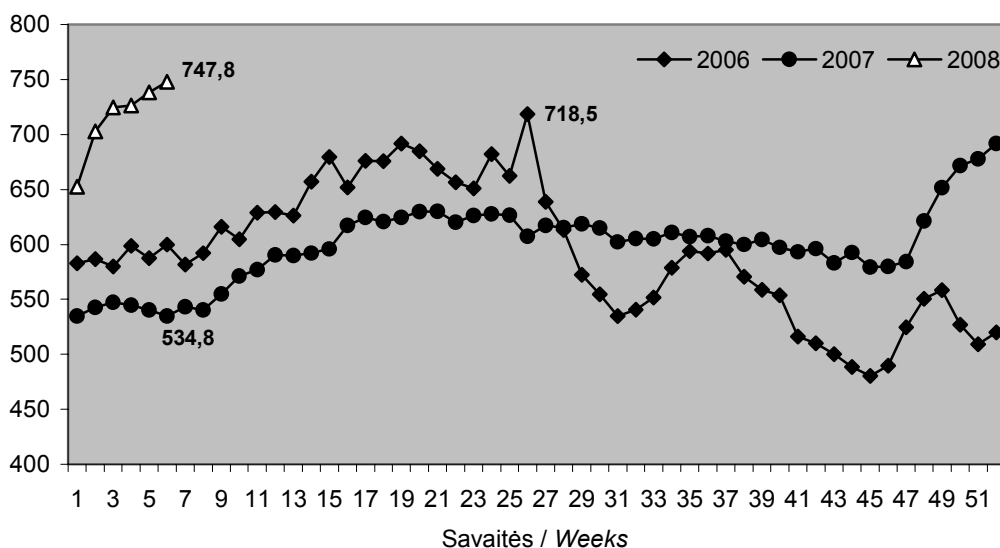
2007 metais karvių vidutinė supirkimo kaina (519 Lt/100 kg) buvo 1,4 proc. mažesnė nei 2006-aisiais (2 pav.). Tik 2008 metų pradžioje ji pradėjo didėti ir vasario pradžioje pasiekė aukščiausią lygį per pastaruosius trejus metus. 2008 metų vasario pradžioje (6-ąją savaitę) didžiausios P2 klasės karvių supirkimo kainos buvo Prancūzijoje (822 Lt/100 kg), Liuksemburge (811 Lt/100 kg) ir Airijoje (742 Lt/100 kg), mažiausios – Rumunijoje ir Slovėnijoje (457 Lt/100 kg) bei Graikijoje (475 Lt/100 kg).

2007 metais iš visų galvijų tik telyčių vidutinė supirkimo kaina (600 Lt/100 kg) buvo 1,3 proc. didesnė nei 2006-aisiais (3 pav.). 2007 metų lapkričio viduryje ji pradėjo didėti ir 2008-ųjų vasario pradžioje pasiekė aukščiausią lygį per pastaruosius trejus metus. Ji (748 Lt/100 kg) buvo 40 proc. didesnė nei tuo pačiu metu 2007-aisiais ir 25 proc. – nei 2006-aisiais. 2008 metų vasario pradžioje (6-ąją savaitę) didžiausios O2 klasės telyčių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1348 Lt/100 kg), Portugalijoje (1174 Lt/100 kg) ir Ispanijoje (997 Lt/100 kg), mažiausios – Latvijoje (493 Lt/100 kg), Rumunijoje (535 Lt/100 kg) ir Airijoje (1046 Lt/100 kg).

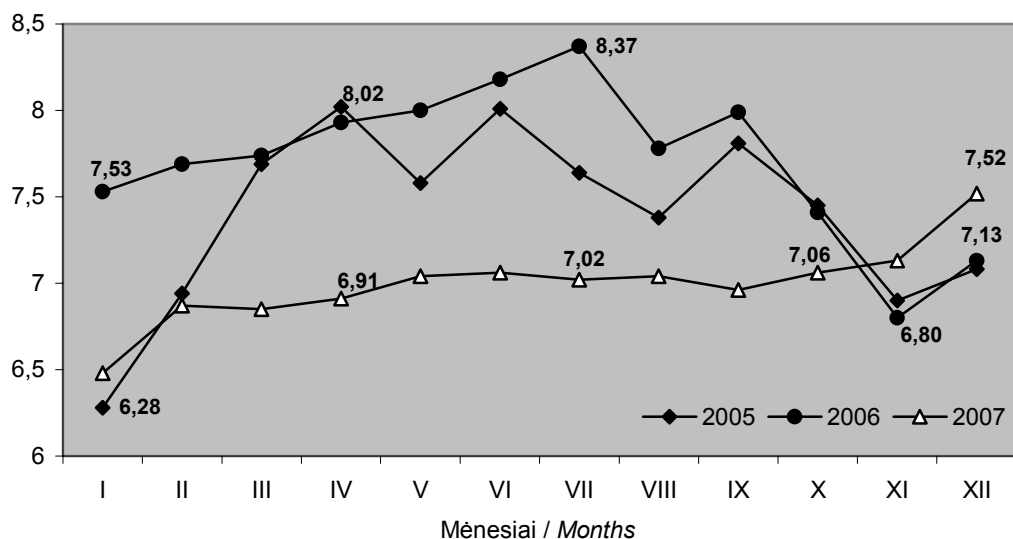
2 pav. Karvių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 2. Purchase prices of cow carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

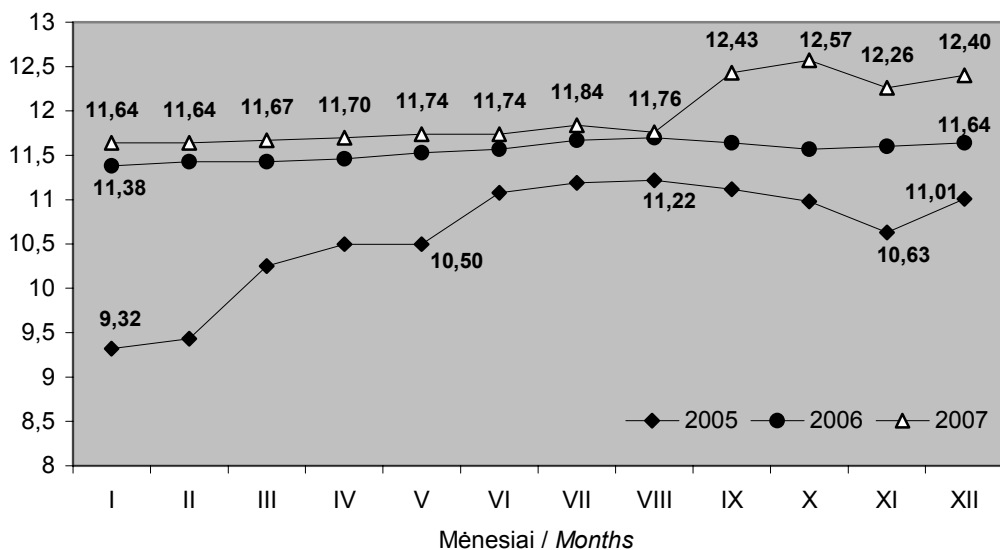
3 pav. Telyčių skerdenų supirkimo kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 3. Purchase prices of heifer carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

4 pav. Lietuvos gamintojų jautienos kainos 2005–2007 metais, Lt/kg
Figure 4. Average producer prices of beef in Lithuania in 2005–2007, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

5 pav. I kategorijos jautienos su kaulu mažmeninė kaina 2005–2007 metais, Lt/kg
Figure 5. Retail prices of beef with bone (category I) in 2005–2007, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Lietuvos mėsos perdirbimo pramonės įmonės per 2007 metus pagamino 73,0 tūkst. t jautienos. Beveik 44 tūkst. t jos realizuota (67 proc. – užsienio rinkose), 32,8 tūkst. t jautienos perdirbta (kartu su likučiais metų pabaigoje). Vidutinė jautienos realizavimo vidaus rinkoje kaina 2007 metais buvo beveik 10 proc. mažesnė negu 2006-aisiais (4 pav.).

Nors įmonių jautienos realizacinės kainos buvo mažesnės nei 2006 metais, prekybininkai kainų nemažino, o nuo rugpjūčio mėnesio didino. Mažmeninė I kategorijos jautienos su kaulu kaina Lietuvoje 2007 metais, palyginti su 2006-aisiais, buvo 3,4 proc. didesnė (5 pav.). Didžiausias jautienos mažmeninės kainos augimas užfiksuotas rugsėjo–gruodžio mėnesiais (4 lentelė).

4 lentelė / Table 4

Kai kurių jautienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje 2007 ir 2008 metais, Lt/kg
Retail prices of selected beef products in Lithuania in 2007 and 2008, Lt/kg

Gaminio pavadinimas <i>Name of product</i>	Vidutinė kaina / <i>Average price</i>		
	2007-03-08	2008-02-15	pokytis / <i>change</i> , %
Kumpis su kaulu / <i>Ham, with bone</i>	12,95	18,99	146,6
Kumpis be kaulo / <i>Ham, boneless</i>	14,68	21,76	148,2
Nugarinė / <i>Sirloin</i>	16,46	25,58	155,4
Malta jautiena / <i>Minced beef</i>	9,99	12,82	128,3

Užsienio prekyba. ŽŪIKVC duomenimis, per 2007 metus eksportuota 148,2 tūkst. veršelių, 25 proc. daugiau nei 2006-aisiais. Beveik 75 proc. jų išvežta į Ispaniją, Nyderlandus ir Izraelį. Vertinė išraiška veršelių eksportas sudaro apie 16 proc. viso mėsos sektoriaus eksporto.

Statistikos departamento duomenimis, 2007 metais išvežta 30,6 tūkst. t jautienos už 250,3 mln. Lt. Eksportuota 32 proc. daugiau nei 2006-aisiais. Daugiausia jautienos išvežta į Rusiją (39 proc.), Nyderlandus (19 proc.), Vokietiją ir Italiją (po 13 proc.). Į ES šalis eksportuojama 60 proc. jautienos.

Už jautienos eksportą į trečiąsias šalis per 2007 metus išmokėta 23,7 mln. Lt eksporto grąžinamųjų išmokų – trečdaliu mažiau nei 2006 metais. Eksportas į trečiąsias šalis augo, o išmokos mažėjo dėl mažesnių subsidijų tarifų.

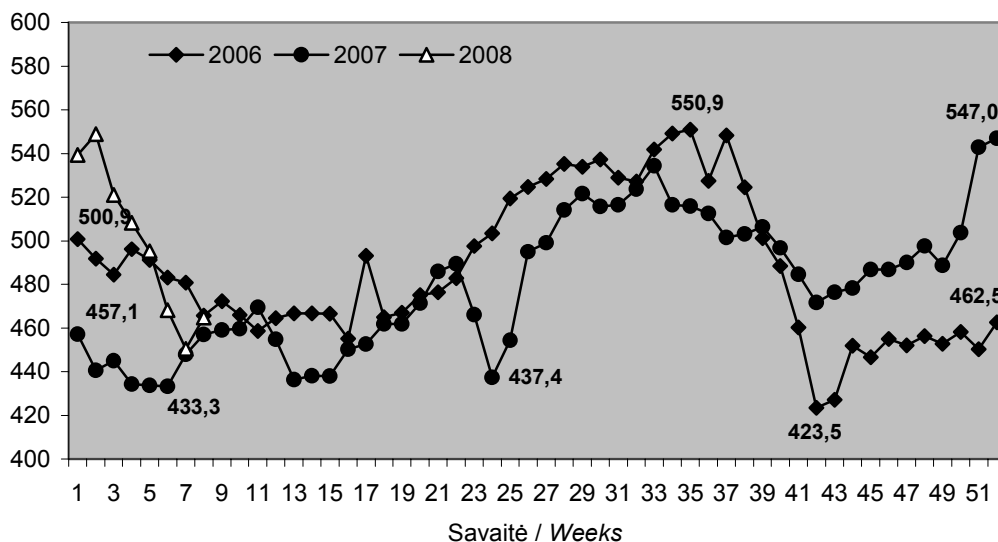
Per 2007 metus jautienos importas buvo 43 proc. didesnis, tačiau jo kiekiai, palyginti su eksportu, buvo nedideli (5,0 tūkst. t). Net 73 proc. jautienos įvežta iš Latvijos.

Prognozės. Netikėtai pakilusios iki Lenkijos lygio galvijų supirkimo kainos Lietuvoje greitai laiku (nuo balandžio mėnesio) gali pradėti mažėti, nes dėl mažėjančio pieno produktų eksporto ir jų kainų vėl gali didėti karvių pardavimas, o tai neigiamai veiks vietinės rinkos kainas. Dėl mažėjančios galvijų bandos jautienos paklausa gali viršyti pasiūlą, o tai skatins jaunų bulių kainų didėjimą, tačiau jos neviršys kainų Lenkijoje.

KIAULIENA / PORK

Vidaus rinka. Statistikos departamento išankstiniais duomenimis, Lietuvoje 2007 metų pabaigoje buvo auginama 923,1 tūkst. kiaulių. Per metus kiaulių banda sumažėjo 18 proc. 2007 metais 1262 tūkst. kiaulių buvo paskersta ir 282,8 tūkst. eksportuota. Palyginti su 2006-aisiais, kiaulių skerdimas sumažėjo 6 proc., tačiau eksportas išaugo 2,3 karto.

Per 2007 metus skerdyklos ir mėsos perdirbimo įmonės supirko 787,9 tūkst. kiaulių ir pagamino 60,7 tūkst. t skerdenos. Papildomai į Lietuvą įvežta 48,2 tūkst. t kiaulienos. Vidutinė kiaulių supirkimo kaina (480 Lt/100 kg) buvo 1,5 proc. mažesnė nei 2006-aisiais (6 pav.).

6 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2006–2008 metais, Lt/100 kg

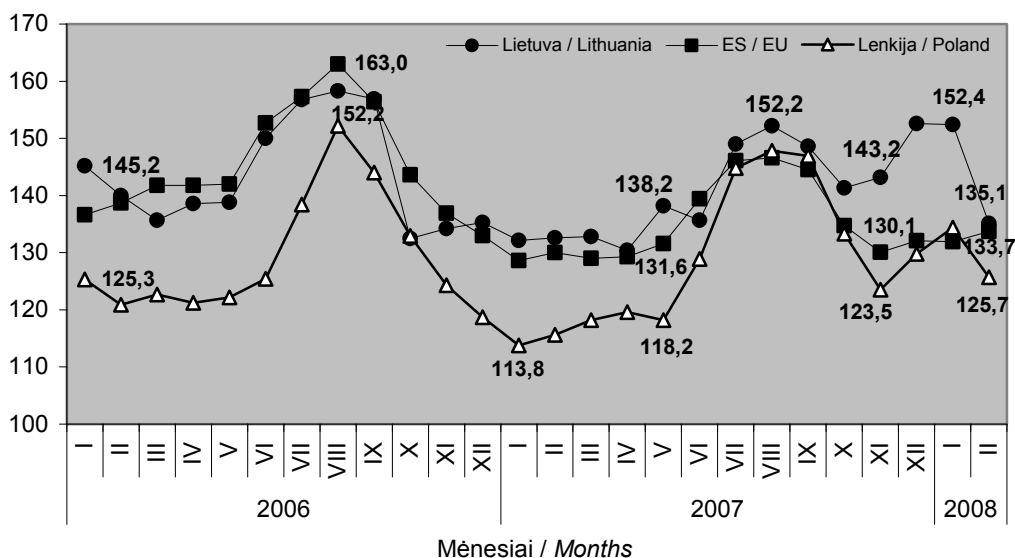
Figure 6. Purchase prices of pork (carcass weight) in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

2007 metų lapkričio mėnesį Lietuvoje vidutinė E kategorijos kiaulienos supirkimo kaina buvo 494 Lt/100 kg, 10 proc. didesnė už ES vidurkį. Mažiausia kiaulių supirkimo kaina tuo metu buvo Ispanijoje (411 Lt/100 kg), Nyderlanduose (413 Lt/100 kg) ir Danijoje (414 Lt/100 kg).

Lietuvos ir vidutinė ES šalių kiaulių supirkimo kaina bei jos kitimo tendencijos 2006–2007 metais buvo panašios (7 pav.), tačiau Lietuvoje kiaulių supirkimo kaina beveik visus metus buvo didesnė nei vidutinė ES šalių (466,7 Lt/100 kg) ir Lenkijos (443,2 Lt/100 kg).

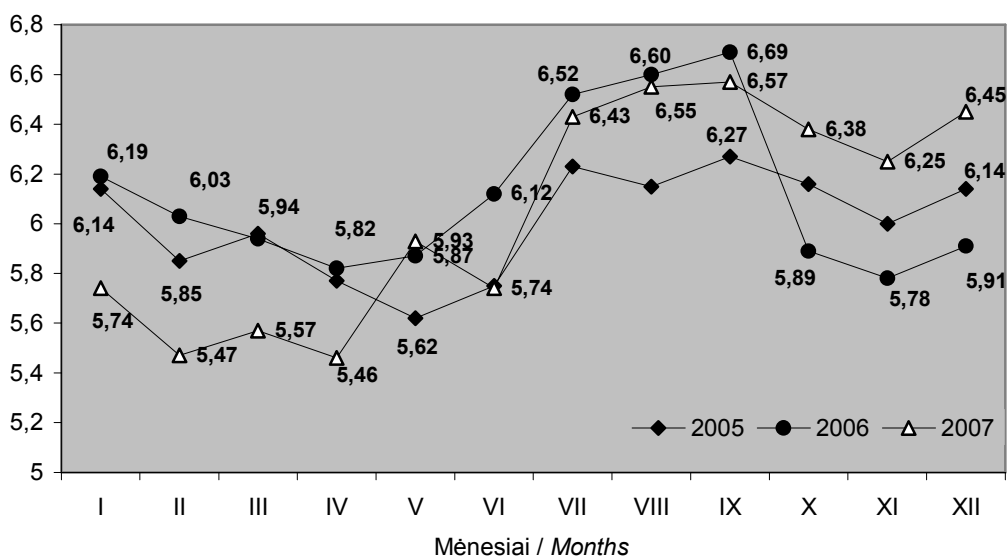
Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, per 2007 metus mėsos perdirbėjai pagamino 93,1 tūkst. t kiaulienos, iš jos 48,7 tūkst. t panaudota tolesniam perdirbimui. Beveik visa (97 proc.) kiauliena realizuota šalies rinkoje. Vidutinė didmeninė jos kaina 2007 metais buvo 1,1 proc. mažesnė nei 2006-aisiais (8 pav.).

7 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2006–2008 metais
Lietuvoje, ES ir Lenkijoje, eurai/100 kg

Figure 7. Purchase prices of pork (carcass weight) in Lithuania, EU and Poland in 2006–2008, EUR/100 kg

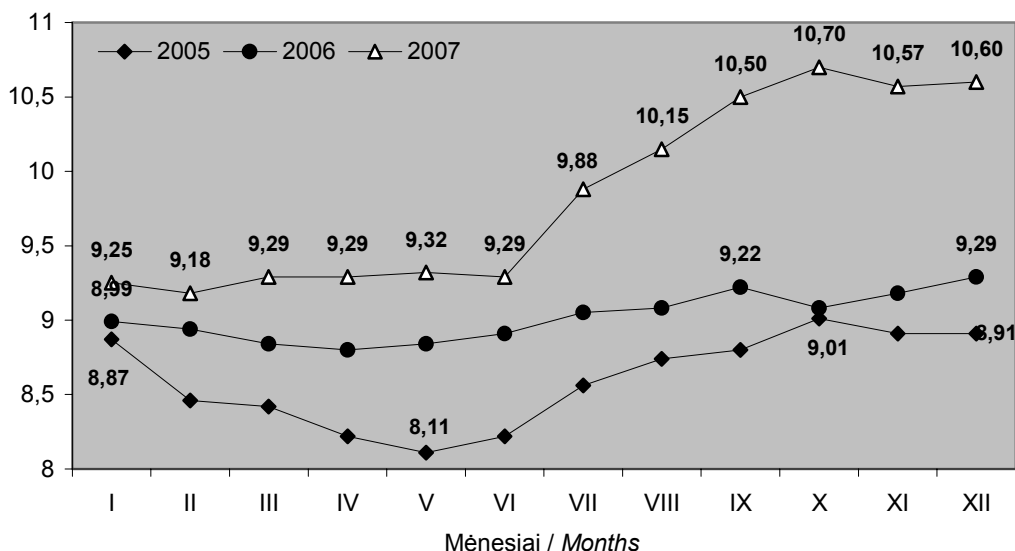
Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

8 pav. Lietuvos gamintojų parduotos kiaulienos vidutinės kainos 2005–2007 metais, Lt/kg

Figure 8. Average producer prices of pork in Lithuania in 2005–2007, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

9 pav. Kiaulienos su kaulu mažmeninė kaina 2005–2007 metais, Lt/kg
Figure 9. Retail prices of pork with bone in 2005–2007, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2007 metais vidutinė mažmeninė kiaulienos su kaulu kaina buvo 9,1 proc. didesnė negu 2006-aisiais (9 pav.), o nuo liepos mėnesio ji pakilo net 14 proc., tuo tarpu gamintojų kaina per šį laikotarpį išaugo tik 3,3 proc. Daug didesnės mažmeninės kiaulienos kainos išliko ir 2008 metų sausio–vasario mėnesiais. Palyginti su 2007-aisiais, jos buvo trečdaliu didesnės (5 lentelė).

5 lentelė / Table 5

Kai kurių kiaulienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje 2007 ir 2008 metais, Lt/kg
Retail prices of selected pork products in Lithuania in 2007 and 2008, Lt/kg

Gaminio pavadinimas Name of product	Vidutinė kaina / Average price		
	2007-03-08	2008-02-15	pokytis / change, %
Kumpis su kaulu / Ham, with bone	8,69	11,68	134,4
Kumpis be kaulo / Ham, boneless	10,78	14,64	135,8
Sprandinė / Neck	14,09	18,31	130,0
Nugarinė / Terderloin	14,98	19,32	129,0
Šoninė / Side	8,86	11,99	135,3
Malta kiauliena / Minced pork	7,74	9,85	127,3

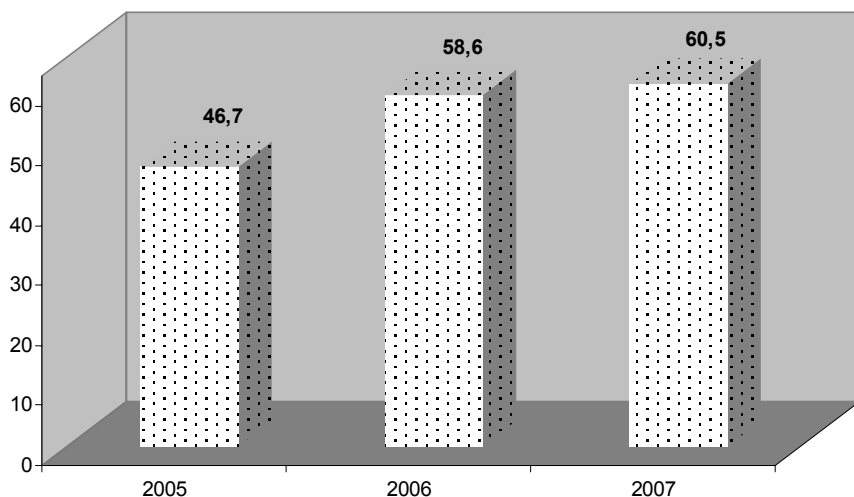
Užsienio prekyba. Per 2007 metus įvežta 48,2 tūkst. t kiaulienos, arba 43 proc. daugiau nei per 2006-uosius. Importuota už 250,3 mln. Lt. Daugiausia kiaulienos įvežta iš Lenkijos (66 proc.), Vokietijos (12 proc.) ir Estijos (8 proc.).

Iš šalies į Rusiją išvežta kiaulių už 61,8 mln. Lt (69 proc.), į Lenkiją – už 12,6 mln. Lt. Kiaulienos eksportuota labai mažai – 4,8 tūkst. t.

Prognozės. 2007 metai ES šalių kiaulininkystei buvo vieni prasčiausių. Visur, išskyrus Skandinavijos šalis, kiaulių supirkimo kainos buvo mažesnės nei prieš metus. Pirmieji šių metų mėnesiai nieko gero taip pat nežadėjo, tačiau nuo kovo vidurio supirkimo kainos beveik visur ėmė didėti. Tikėtina, kad šis kilimas nebus laikinas. Išankstiniai sandoriai Vokietijoje rodo, kad šiais metais kainos apie 10–15 proc. turėtų būti didesnės nei 2007 metais.

PAUKŠTIENA / POULTRY MEAT

Vidaus rinka. Paukštienos gamybos apimtys Lietuvoje sparčiai auga. 2007 metais supirkta ir paskersta 4 proc. daugiau paukščių nei prieš metus ir net 27 proc. daugiau nei 2005-aisiais. Didžiąją dalį paskerstų paukščių (beveik 91 proc.) sudarė viščiukai broileriai. 2007 metais, palyginti su 2006-aisiais ir 2005-aisiais, paukščių skerdenos gauta atitinkamai 3,2 ir 29,5 proc. daugiau (10 pav.). Tačiau vidutinis skerdenos svoris, palyginti su gyvuoju, nuo 2006-ųjų sumažėjo 0,7 proc., o palyginti su 2005-aisiais – daugiau nei 1,7 proc.

10 pav. Paukščių skerdenų supirkimas Lietuvoje 2005–2007 metais, tūkst. t

Figure 10. Purchase of poultry carcasses in Lithuania in 2005–2007, thou. t

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

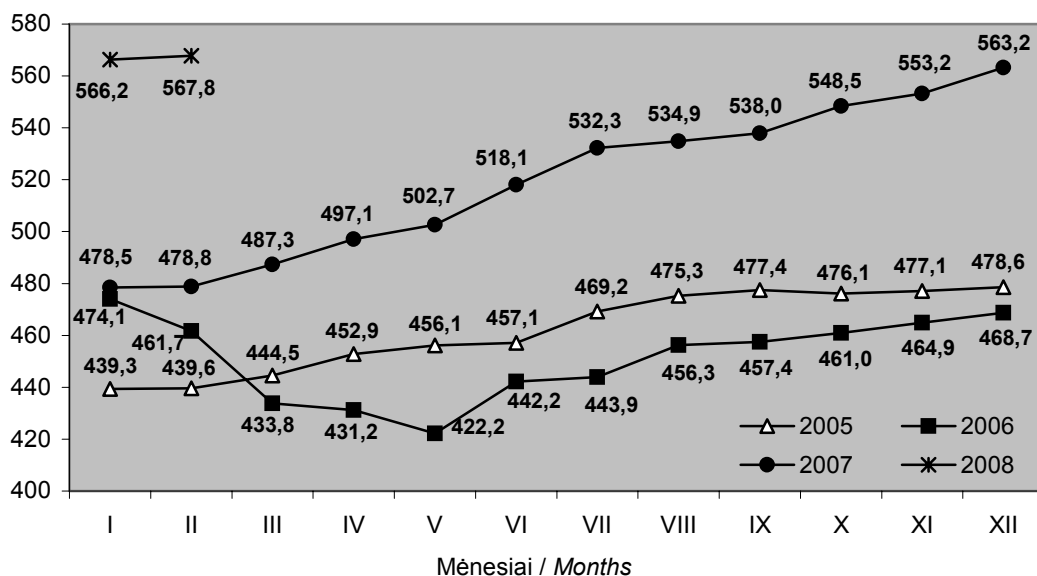
Paukštienos supirkimo kainos Lietuvoje auga. 2007 metais, palyginti su 2006-aisiais, jos padidėjo 8,2 proc. Labiausiai per minėtą laikotarpį išaugo viščiukų broilerių skerdenų supirkimo kaina (6 lentelė).

Paukščių skerdenų supirkimo kaina Lietuvoje 2006 ir 2007 metais, Lt/t
Purchase prices of poultry carcasses in Lithuania in 2006 and 2007, Lt/t

Paukščiai / Poultry	2006	2007	Pokytis, proc. Change, %
Viščiukai broileriai / Broiler chickens	3600	3924	109,0
Vištos dedeklės / Laying hens	1118	1019	91,1
Kalakutai / Turkeys	5079	5358	105,5
Kiti / Other	4395	5051	114,9
Iš viso / Total	3548	3838	108,2

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Įkandin supirkimo kainai vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina mūsų šalyje taip pat nuolat kyla. Tokioms tendencijoms įtakos turi kainų situacija visoje ES rinkoje ir brangstantys paukščių pašarai. 2007 metais vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina buvo pati didžiausia per pastaruosius trejus metus. Net ir 2008 metų pradžioje kainos augti nesiliovė (11 pav.). 2008-ųjų sausio–vasario mėnesiais vištų skerdenų kaina vidutiniškai 18,5 proc. viršijo 2007-ųjų ir 21,2 proc. – 2006-ųjų lygį. Prognozuojama, kad artimiausiu metu vištų skerdenų pardavimo kaina ir toliau didės. Situaciją galėtų pakeisti nebent naujas paukščių ligų protrūkis ar ryškus paklausos sumažėjimas.

11 pav. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina Lietuvoje 2005–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 11. Average producer prices of chicken carcasses in Lithuania in 2005–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina 2007, palyginti su 2006-aisiais, augo visoje ES. 2008-ųjų sausio–vasario mėnesiais, palyginti su 2007 metų tuo pačiu laikotarpiu, augimas tęsėsi (7 lentelė). Didžiausias kainos šuolis 2008 metų sausio–vasario mėnesiais, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laiku, įvyko šalyse, kur vištiena prieš metus buvo parduodama kone pigiausiai – Čekijoje (57,5 proc., arba 257,2 Lt/100 kg) ir Latvijoje (29,4 proc., arba 158 Lt/100 kg). Tai smarkiai paveikė minėtų šalių paukštienos konkurencingumą.

Šiemet, kaip ir pernai, sausio–vasario mėnesiais vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina mažiausia buvo Lenkijoje – daugiau nei 27 proc. mažesnė už ES vidurkį. Tuo tarpu brangiausiai vištų skerdenos parduodamos Kipre. Jų kaina beveik 37,6 proc. viršijo ES vidurkį. Lietuvos vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina 2008 metų sausio–vasario mėnesiais buvo gana konkurencinga. Vištiena buvo parduodama daugiau nei 7 proc. mažesne kaina nei vidutiniškai ES.

7 lentelė / Table 7

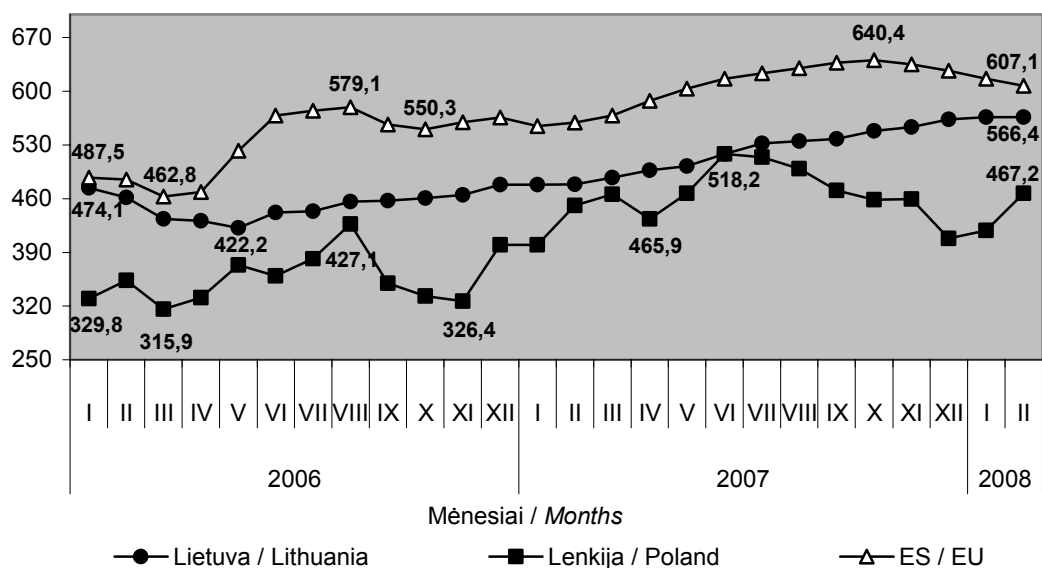
Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina
2007 ir 2008 metų sausio–vasario mėnesiais ES šalyse, Lt/100 kg
Average sale-price of chicken carcasses in EU countries in January–February 2007 and 2008, Lt/100 kg

Šalis / Country	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Lenkija / Poland	425,54	443,05	104,1
J. Karalystė / United Kingdom	482,27	449,09	93,1
Bulgarija / Bulgaria	422,85	526,48	124,5
Lietuva / Lithuania	478,66	566,38	118,3
Portugalija / Portugal	486,12	567,39	116,7
Belgija / Belgium	532,23	573,67	107,8
Ispanija / Spain	572,09	576,68	100,8
Rumunija / Romania	558,21	581,68	104,2
Slovakija / Slovakia	559,77	588,52	105,1
Nyderlandai / Netherlands	527,38	599,27	113,6
Malta / Malta	576,57	605,55	105,0
Airija / Ireland	584,84	607,69	103,9
Vengrija / Hungary	582,80	656,50	112,6
Austrija / Austria	634,40	661,04	104,2
Italija / Italy	650,37	671,46	103,2
Danija / Denmark	539,40	686,12	127,2
Švedija / Sweden	571,96	687,45	120,2
Latvija / Latvia	538,12	696,12	129,4
Čekija / Czech Republic	447,41	704,62	157,5
Slovėnija / Slovenia	586,63	707,44	120,6

Šalis / Country	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Estija / Estonia	568,81	707,69	124,4
Suomija / Finland	670,07	731,76	109,2
Graikija / Greece	672,67	733,90	109,1
Prancūzija / France	638,77	758,59	118,8
Vokietija / Germany	671,91	790,69	117,7
Kipras / Cyprus	701,66	841,88	120,0
ES / EU	556,97	611,66	109,8

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

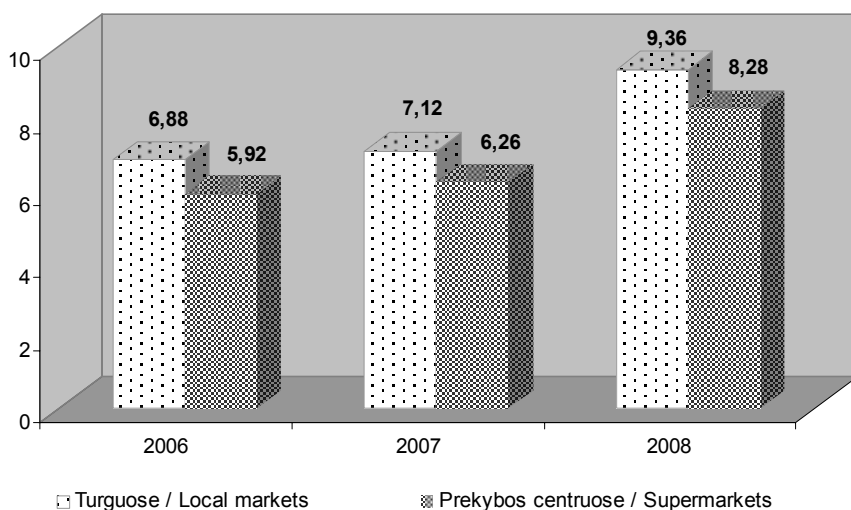
Pagal vištų skerdenų vidutinę pardavimo kainą pagrindinės Lietuvos konkurentės, kaip jau įprasta, buvo Lenkija, Bulgarija ir J. Karalystė. Tačiau didžiausią konkurenciją sudaro Lenkija, į Lietuvą eksportuojanti daugiausia paukštienos (35,8 proc.). Nors kartais kaimyninės šalies vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina priartėja prie Lietuvos kainos, ji išlieka mažesnė ir labai nepastovi (12 pav.).

12 pav. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina 2006–2008 metais, Lt/100 kg
Figure 12. Average producer prices of chicken carcasses in 2006–2008, Lt/100 kg

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

Lietuvoje kyla ne tik didmeninė, bet ir mažmeninė vištienos kaina. Prekybos centruose išdarinė-tų vištų kaina 2007-aisiais 17,8 proc. viršijo 2006 metų lygį, o turguose – 13,6 proc. 2008 metų sausio–kovo mėnesiais, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, vištienos kaina Lietuvos tur-guose ir prekybos centruose išaugo dar labiau, atitinkamai 31,5 ir 32,4 proc. (13 pav.).

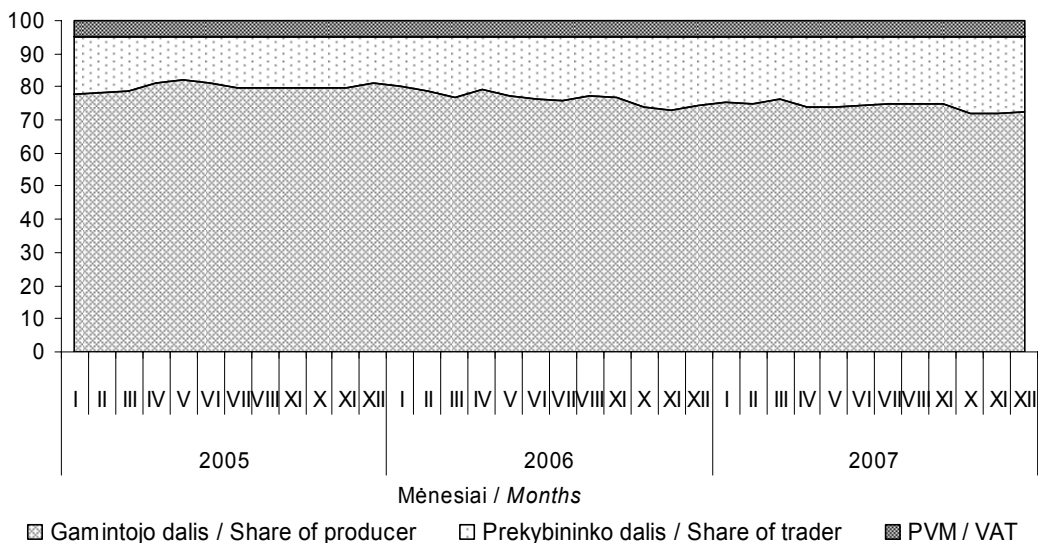

**13 pav. Mažmeninė vištienos kaina Lietuvos prekybos centruose ir turguose
2006–2008 metų sausio–kovo mėnesiais, Lt/kg**

*Figure 13. Retail prices of chicken in supermarkets and local markets
in Lithuania in January–March 2006–2008, Lt/kg*

Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

Ateityje mažmeninė paukštienos kaina vis labiau priklausys ir nuo prekybininkų veiksmų, nes jų įtaka galutinei kainai jau keletą metų iš eilės auga (14 pav.).

14 pav. Vištienos kainų grandinė 2005–2007 metais, proc.

Figure 14. Structure of chicken meat prices in 2005–2007, per cent

Šaltiniai: Statistikos departamento prie LRV duomenys; ŽŪMPRIS.

Baltijos šalyse mažiausia mažmeninė išdarinėtų vištų kaina 2007 metais buvo Lietuvoje, didžiausia – Estijoje (8 lentelė). Mūsų šalyje per šį laikotarpį ji buvo 20,5 proc. mažesnė nei Latvijoje ir 22,9 proc. – nei Estijoje, tačiau pastarojoje vištiena pabrango mažiausiai.

8 lentelė / Table 8

Mažmeninė vištienos kaina Baltijos šalyse 2006 ir 2007 metais, Lt/kg
Retail prices of chicken meat in the Baltic States in 2006 and 2007, Lt/kg

Šalis / Country	2006	2007	Pokytis, proc. Change, %
Lietuva / Lithuania	5,90	7,01	118,9
Latvija / Latvia	7,01	8,82	125,9
Estija / Estonia	8,04	9,09	113,1

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Atskirų paukštienos dalių mažmeninė kaina skiriasi. Kaip ir ankstesniais metais, brangiausios Lietuvoje paukščių krūtinėlės, pigiausi – sparneliai (9 lentelė). Kalakutų krūtinėlės 2008 metų sausio–vasario mėnesiais kainavo vidutiniškai 76 proc. daugiau nei vištų krūtinėlės.

9 lentelė / Table 9

**Kai kurių vištos dalių mažmeninė kaina Lietuvoje
2007 ir 2008 metų sausio–vasario mėnesiais, Lt/kg**
Retail prices of selected chicken parts in Lithuania in January–February 2007 and 2008, Lt/kg

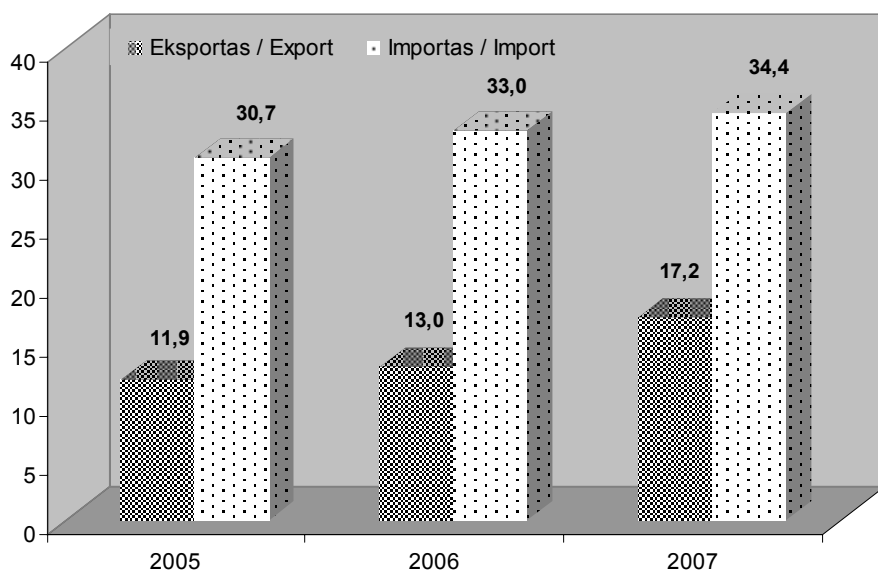
Vištos dalys / Chicken parts	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Šlaunelės / Thighs	6,87	9,34	136,1
Blauzdelės / Drumsticks	7,26	9,25	127,4
Krūtinėlės / Breasts	11,79	13,38	113,5
Sparneliai / Wings	5,74	8,08	140,8

Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

Užsienio rinka. 2007 metais paukštienos importas daugiau nei 2 kartus viršijo eksportą (15 pav.) ir sudarė 56,9 proc. Lietuvoje pagaminamos paukštienos. Per 2007 metus paukštienos įvežta 4,2 proc. daugiau ir už 46,6 proc. didesnę sumą nei 2006-aisiais. Tai lemia prastas apsirūpinimas šia mėsa.

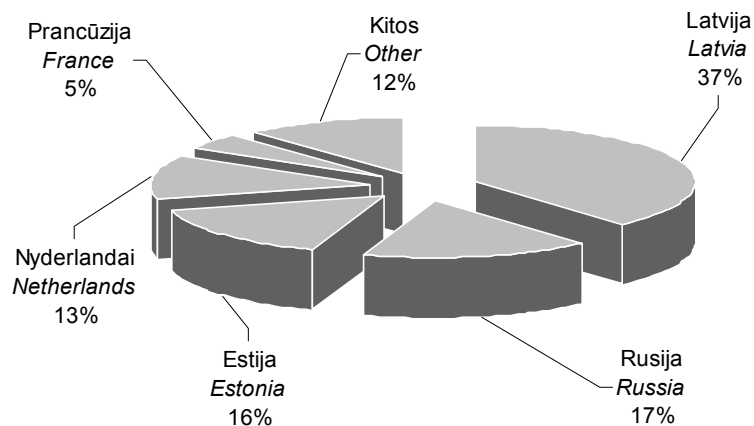
Lietuviškos paukštienos eksportas taip pat sparčiai augo. 2007 metais iš mūsų šalies buvo išvežta 32,3 proc. daugiau paukščių mėsos ir už 33,9 proc. didesnę sumą nei 2006-aisiais.

2007 metais daugiausia paukščių mėsos Lietuva išvežė į nuolatinės savo paukštienos rinkas – Latviją (6,6 tūkst. t), Estiją (2,7 tūkst. t), pagyvėjo eksportas į Rusiją (2,9 tūkst. t) (16 pav.). Kita šios mėsos dalis eksportuota į dar 19 šalių, iš kurių 14 priklauso ES.

15 pav. Lietuvos užsienio prekyba paukštiena 2005–2007 metais, tūkst. t
Figure 15. Lithuanian foreign trade in poultry meat in 2005–2007, thou t

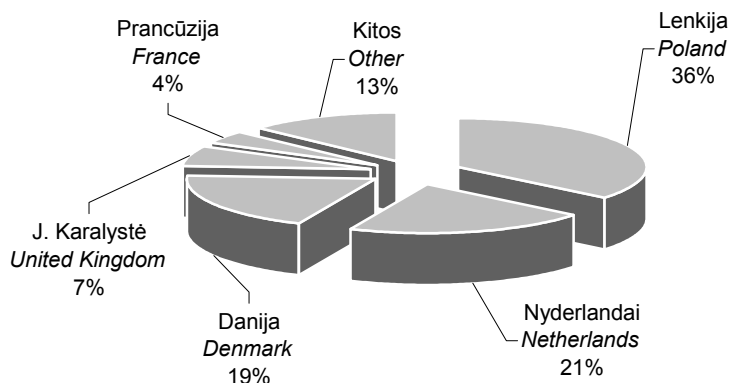
Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

16 pav. Paukštienos eksporto struktūra 2007 metais
Figure 16. Structure of poultry meat exports in 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento duomenys).

Didžiąją dalį paukštienos 2007 metais, kaip ir anksčiau, Lietuva įsivežė iš Lenkijos (12,3 tūkst. t), Nyderlandų (7,2 tūkst. t) ir Danijos (6,6 tūkst. t) (17 pav.). Likusi paukštienos dalis buvo įsivežta iš dar 13 ES šalių ir Rusijos.

17 pav. Paukštienos importo struktūra 2007 metais

Figure 17. Structure of poultry meat imports in 2007

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Prognozės. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina kyla nuo 2006 metų gegužės. Atsižvelgiant į kelerių pastarųjų metų tendencijas ir į tai, kad paukščių pašarai smarkiai brangsta, 2008 metais prognozuojamas tolesnis mėsos pardavimo kainos augimas.